

Republika e Kosovës

Republika Kosova – Republic of Kosovo

Qeveria – Vlada – Government

Ministria e Financave - Ministarstvo za Finansija - Ministry of Finance

Thesari i Kosovës – Trezor Kosova - Treasury of Kosova

TË DHËNAT TRE-MUJORE MBI BORXHIN E PËRGJITHSHËM

Tremujori i Katërt

Janar 2015

Përmbajtja

SHKURTESAT	3
BORXHI I PËRGJITHSHËM	4
Portofoli i borxhit sipas valutës.....	5
Portofoli i borxhit sipas llojit të interesit	5
BORXHI NDËRKOMBËTAR	6
BORXHI I BRENDSHËM	7
INDIKATORËT E RREZIKUT	7

SHKURTESAT

- BPV - Bruto Produkti Vendor
- FMN - Fondi Monetar Ndërkombëtar
- IBRD - Banka Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim në kuadër të Bankës Botërore
- IDA - Agjencia Ndërkombëtare për Zhvillim në kuadër të Bankës Botërore
- KfW - Banka Zhvillimore në kuadër të Republikës Federale të Gjermanisë
- SDR - Të Drejtat Speciale për Tërheqje

BORXHI I PËRGJITHSHËM

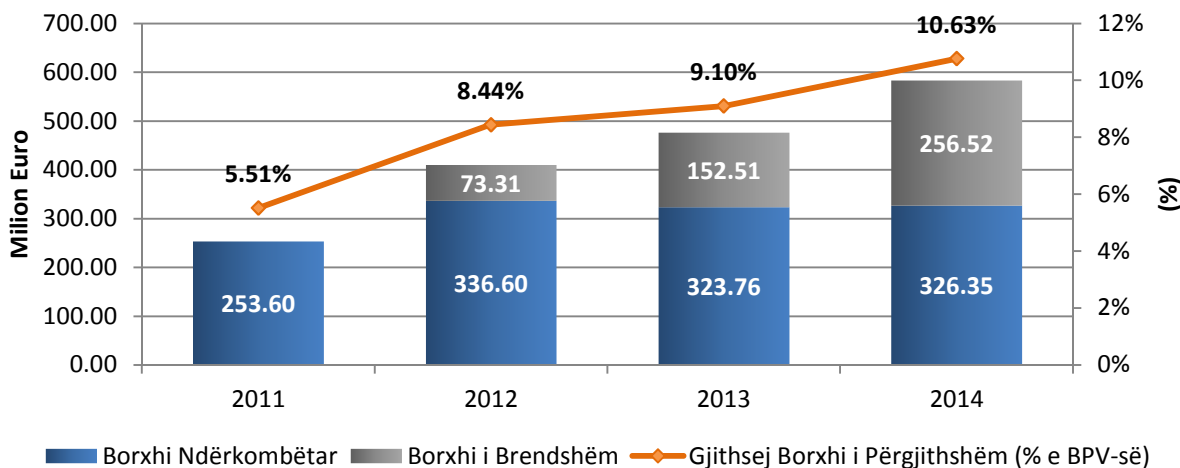
Duke u bazuar në Ligjin për Borxhet Publike nr. 03/L-175 dhe Rregulloren QRK mbi Procedurat për Emetimin dhe Menaxhimin e Borxheve Shtetërore, Garancive Shtetërore dhe Borxheve Komunale Nr. 22/2013, Thesari publikon raportin *Të dhënat tre-mujore mbi Borxhin e Përgjithshëm*. Borxhi i Përgjithshëm përkufizohet me Ligjin për Borxhet Publik si, tërësia e Borxhit Shtetëror dhe Borxhit Komunal. Borxhi Shtetëror mund të jetë borxh i drejtpërdrejtë, apo borxh i nën-huazuar¹. Kurse sa i përket juridiksionit të cilit i nënshtrohet, Borxhi i Përgjithshëm mund të ndahet në Borxh Ndërkombëtar, dhe në Borxh të Brendshëm – ku Borxhi i Brendshëm i nënshtrohet juridiksionit vendor, ndërsa ai Ndërkombëtar mund t’u nënshtrohet edhe juridiksioneve jashtë Republikës së Kosovës.

Në fund të muajit dhjetor 2014 stoku i borxhit të përgjithshëm shënoi shumën 582.87 milion Euro apo 10.63% e BPV-së², nga të cilat Borxh Ndërkombëtar 326.35 milion Euro dhe Borxh i Brendshëm 256.52 milion Euro. Në Tabelën 1 shihet Borxhi i Përgjithshëm, i ndarë sipas llojit.

Tabela 1. Borxhi i Përgjithshëm (shumat janë në miliona euro)

	2011	2012	2013	2014
Borxhi Ndërkombëtar	253.60	336.60	323.76	326.35
Niveli Qendror	253.55	336.46	321.73	316.54
Nën-huazimet	0.05	0.14	2.03	9.81
Komunat	0.00	0.00	0.00	0.00
Borxhi i Brendshëm	0.00	73.31	152.51	256.52
Niveli Qendror	0.00	73.31	152.51	256.52
Komunat	0.00	0.00	0.00	0.00
Gjithsej Borxhi i Përgjithshëm	253.60	409.92	476.27	582.87
Garancitë Shtetërore	0.00	0.00	0.00	10.00
Gjithsej Borxhi i Përgjithshëm (% e BPV-së)	5.51%	8.44%	9.10%	10.63%

Grafikoni 1. Stoku i borxhit të përgjithshëm dhe si përqindje e BPV-së

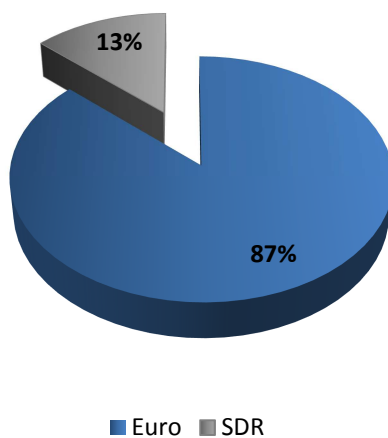
¹ Borxh të cilin e kontraktin Qeveria, por që me një marrëveshje tre-palëshe ka të drejtë ta nën-huazojë te një entitet i sektorit publik.

² Sipas Nenit 5, Ligji për Borxhet Publike nr. 03/L-175, llogaritja e % ndaj BPV duhet të përfshijë edhe Garancitë.

Portofoli i borxhit sipas valutës

Në fund të 2014, rreth 76.7³ milion Euro apo 13% e portofolit të borxhit është e ekspozuar ndaj rrezikut valutor, kjo pasi që kreditë e huazuara nga FMN dhe IDA janë në valutë SDR⁴. Ndërsa, pjesa tjetër 87% e portofolit të borxhit është në valutën Euro, siç shihet në grafikoni 2.

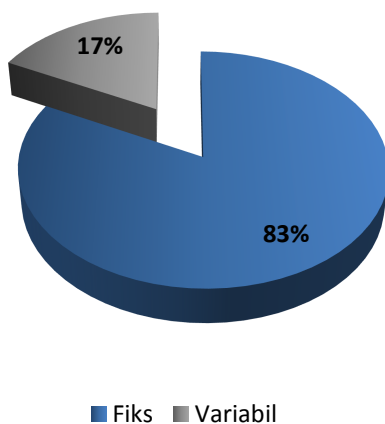
Grafikoni 2. Përbërja e Borxhit të Përgjithshëm sipas valutës

Portofoli i borxhit sipas llojit të interesit

Pjesa e portofolit të borxhit e cila është e ekspozuar ndaj rrezikut të interesit përbëhet nga borxhi që i detyrohem FMN-së. Kështu në fund të 2014, rreth 17% e portofolit të borxhit është i ekspozuar ndaj rrezikut të interesit, si shihet më poshtë në grafikoni 3.

Grafikoni 3. Përbërja e Borxhit të Përgjithshëm sipas llojit të interesit

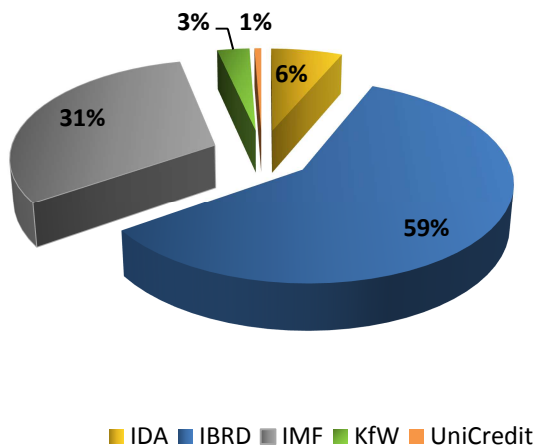
³ Është vlera neto e ekspozuar, e cila nënkupton shumën e ekspozuar duke përjashtuar komponentin Euro.

⁴ SDR është një 'shportë' monedhash e cila përbëhet nga monedhat e mëposhtme: EUR, USD, GBP, dhe JPY. Vlera e SDR përcaktohet në bazë të një mesatare e cila është tërhequr nga vlerat e monedhave të përmendura më lart.

BORXHI NDËRKOMBËTAR

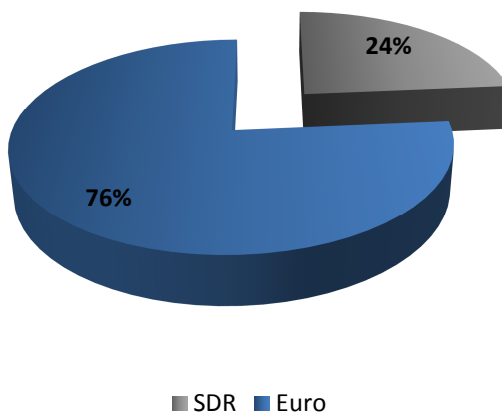
Në fund të vitit 2014 Borxhi Ndërkombëtar ishte 326.35 milion Euro, që njëherazi përbën 56% të portofolit të borxhit. Pjesa më e madhe e borxhit vazhdon të jetë ndaj IBRD-së, ndërsa pjesa tjetër e konsiderueshme është borxh ndaj FMN-së. Në Grafikonin 4 shihet përbërja e Borxhit Ndërkombëtar sipas kreditorëve.

Grafikoni 4. Borxhi ndërkombëtar i ndarë sipas kreditorëve

Në fund të tremujorit të katërt të 2014, pjesa më e madhe e Borxhit Ndërkombëtar ishte kryesisht në valutën Euro, kurse pjesa tjetër në SDR. Kryesisht kreditë e huazuara nga IDA dhe FMN janë në valutën SDR, kurse kreditë nga IBRD, KfW⁵ dhe UniCredit Austria janë në valutën Euro.

Grafikoni 5. Borxhi Ndërkombëtar sipas valutës

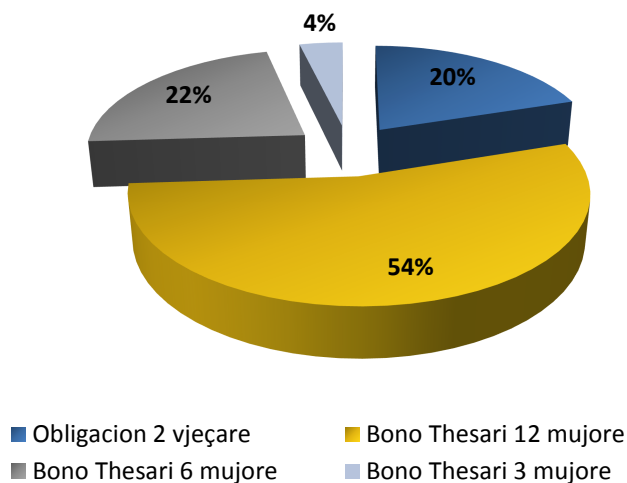

⁵ Kreditanstalt für Wiederaufbau

BORXHI I BRENDSHËM

Në fund të tremujorit të katërt të vitit 2014 Borxhi i Brendshëm ishte në shumën 256.5 milion euro apo 44% e portofolit të borxhit. Në vijim në grafikonin 6 shihet kompozimi i Borxhit të Brendshëm sipas instrumentit.

Grafikoni 6. Borxhi i Brendshëm i ndarë sipas llojit të instrumentit

INDIKATORËT E RREZIKUT

Tabela 2. Indikatorët e rrezikut

	2012	2013	2014
Borxhi i përgjithshëm/BPV⁶	8.44%	9.08%	10.63%
<i>Borxhi Ndërkombëtar</i>	6.93%	6.17%	5.85%
<i>Borxhi i Brendshëm</i>	1.51%	2.91%	4.59%
Koha mesatare deri në maturim për borxhin e përgjithshëm (vite)	11.51	9.24	5.20*
<i>Borxhi Ndërkombëtar (vite)</i>	14.00	13.42	7.79
<i>Borxhi i Brendshëm (muaj)</i>	1.53	4.28	8.13
% e Borxhit të Përgjithshëm	100%	100%	100%
<i>Borxhi Ndërkombëtar</i>	82.12%	67.98%	56.00%
<i>Borxhi i Brendshëm</i>	17.88%	32.02%	44.00%

⁶ Përfshin edhe Garancitë.

* Ndryshim në Metodologji – Llogaritja e mëparshme është bërë duke marrë për bazë datën e pagesës së këstit të fundit. Kurse tani e tutje llogaritja bëhet duke marrë për bazë datat aktuale të pagesës së secilit këst.